

A photograph of a large group of sheep in a metal pen. The sheep are of various breeds, including white and brown. The text is overlaid in yellow with a black outline. The background shows a green field and a fence.

**Zelta likumi
veselam ganāmpulkam**

Ozolnieki

04/06/2014

Veterinārārste Aija Šneidere

Ganāmpulka izveide

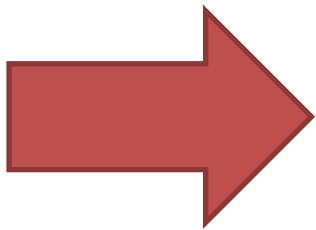
Ieteikumi iegādājoties ganāmpulku:

- 1) Sastādiet ganāmpulka veselības plānu kopā ar veterinārārstu;
- 2) Dzīvniekus iegādājieties tikai no zināmiem ganāmpulkiem;
- 3) Sagatavojiet jautājumus, kurus uzdot dzīvnieku pārdevējam;
- 4) Ja iegādājieties no ārzemēm, tad pārbaudiet vai tiek veikti visi izmeklējumi, kas nepieciešami importa gadījumā.

Iepērkot dzīvniekus un saliekot kopā no vairākām vietām, ir risks ievest jaunas slimības fermā.

Iepērkot ataudzējamus dzīvniekus ir iespēja izskaust slimības, tādejādi uzlabojot veselību, ražīgumu savā ganāmpulkā.

Kā novērst infekcijas iekļūšanu savā ganāmpulkā?

Aitas, kazas, dažkārt liellopi
cilvēki, transporta līdzekļi
citi dzīvnieki- suņi, kaķi, žurkas,
peles, putni
barība, ūdens

- 1) Pērciet dzīvniekus no vienas novietnes, ja iespējams;
- 2) pērciet aitas, kas ir piemērotas Jūsu augsnei un Jūsu saimniekošanas veidam.
- 3) pārbaudiet zobus un tesmeņus aitām, teķiem *libido*;
- 4) vaislas dzīvniekus iegādājieties laicīgi, lai tie varētu pierast jaunajiem apstākļiem (aitām vismaz 2-3 nedēļas pirms tās pielaiž pie teķa);

5) iegūstiet pēc iespējas vairāk informācijas no pārdevējiem par veiktajiem izmeklējumiem, attārpošanas līdzekļiem, vakcinācijām.

Veterinārā izmeklēšana pirms pirkšanas palīdz identificēt nozīmīgākās infekcijas slimības.

6) Iepērkot vaislas dzīvniekus pievērsiet uzmanību Skrepi analīzēm. Ir daudz labu teķu, kas atzīti kā rezistenti pret Skrepi.

7) Medi-visna brīvs ganāmpulks drīkst iepirkt vaislas materiālu tikai no tāda paša statusa ganāmpulka.

Noteikumi spēkā no 01.06.2014!

8) Prasības ievēdot dzīvniekus no
ārvalstīm meklēt
www.pvd.gov.lv

9) Aitas var iegūt dažas slimības no
govīm, piemēram, aknu fasciolozi,
diktiokaulozi, vīrusu diareju u.c.

Kas būtu jādara, kad dzīvnieki
ierodas Jūsu fermā

Darbības, ko Jūs veiksiēt pirmajā dienā pēc jaunu aitu ievēšanas fermā, var ietekmēt Jūsu aitu veselību un produktivitāti vēl ilgu laiku pēc tam, jo ne visas aitu nozīmīgākās slimības var noteikt pēc aitu ārējas apskates.

Karantinēt visas aitas 21 dienu!!!

atkarībā no epizootiskās situācijas-
līdz pat 6-24 mēnešiem!

Apstrādāt visas aitas pret ārējiem
parazītiem:

kašķis

utis

matgrauži

kaulu mušas

No plašā medikamentu klāsta pret
ārējiem parazitāriem jāizvēlas 100%
efektīvs līdzeklis
un visas ievestās aitas jāapstrādā

Vairums no
līdzekļiem jālieto
atkārtoti
(vismaz 2 X)
noteiktā intervālā

Kaulu mušas- sintētiskie piretroīdi
vai avermektīna grupa

Matgrauži- sintētiskie piretroīdi

Kašķa ērcītes- avermektīna grupa

Organofosfātu grupas vannas

Apstrādāt pret visām
aknu fascioložu stadijām

Izvērtēt dzīvnieku nepieciešamību
vakcinēt pret
klostridiozēm,
enzotisko abortu, toksoplazmozi,
pasterelozi

Pārbaudīt visas kājas visām aitām

Nagu puves skartos un veselos
dzīvniekus atdalīt, ārstēt un vannot
kājas līdz atveseļošanai

Skrepi

Prions izraisa smadzeņu bojājumus, kas noved pie nekonkrētas gaitas un novājēšnas. Skrepi ir obligāti ziņojama slimība.

Tās apkarošanas programmu skatīt

www.pvd.gov.lv

R1 – rezistents

R2- selekcijai
vēlams

R3 – neitrāls

R4 and R5 –
jūtīgs, selekcijai
nevēlams

Genotips (136, 154 and 171)	Riska grupa
VRQ/VRQ	R5
VRQ/ARQ	
VRQ/ARH	
VRQ/AHQ	
VRQ/ARR	R4
ARQ/ARQ	R3
ARQ/ARH	
ARQ/AHQ	
ARH/ARH	
AHQ/AHQ	
AHQ/ARH	
ARR/ARQ	R2
ARR/AHQ	
ARR/ARH	
ARR/ARR	R1

Rezultāti (MSc. Biol. Kristīne Grāve, 11.09.2013.)

Genotype	n	Frequency (%)	Risk group	
			Classical scrapie	Atypical scrapie
ALRR/ALRR	69	21.7	R1	R2
ALRR/ALRQ	133	41.82	R2	R1
ALRR/ALHQ	2	0.63		R4
ALRR/AFRQ	1	0.31		
ALRR/ALRH	7	2.2		R2
ALRQ/ALRQ	76	23.9		R3
ALRQ/ALRH	11	3.46		
ALRH/ALRH	1	0.31	R3	
ALHQ/ALRQ	4	1.26	R4	
AFRQ/AFRQ	2	0.63	R5	
ALRQ/VLRQ	8	2.52	R4	R1
ALRR/VLRQ	3	0.94		
ALHQ/VLRQ	1	0.31		R3
Total	318	100		

Medi visna

Vīrusu izraisīta slimība, kas izraisa pneimoniju, novājēšanu, mastītu. Jūtīgas un mazāk jūtīgas šķirnes.

Kazeozais limfadenīts

ierosina baktērija, veidojas abscesi
limfmezglos galvas un kakla apvidū

Mastīts un zobu problēmas

Viens no svarīgākajiem aitu labturības noteikumiem ir noteikt, ka katram saimniekam kopā ar veterinārārstu jāizstrādā ganāmpulka veselības plāns.

Parazitāra saslimšana, ko izraisa
plakantārps ***Fasciola hepatica***.

Invāzija jeb *aplipšana* notiek apēdot
augus, uz kuriem ir invadētspējīga
fasciolas stadija

Simptomi-

parazītu daudzums- cik daudz
pieaugušo un cik kāpuru

aitas imunitāte

Liels daudzums kāpuru izraisa aitām
akūtu saslimšanu, ar pēkšņu nāvi
rudeni, ziemas sākumā

Pieaugušas fasciolas žultsvados
izraisa hronisku saslimšanu-
mazasinība, novājēšanu, tūskas

parasti martā, aprīlī

Ārstēšana

Attārpot visas aitas oktobrī un
janvārī, ar medikamentu pret
kāpuru stadijām

Attārpot maijā ar medikamentu, kas
efektīva pret pieaugušajām formām

Ja vasara bijusi ļoti labvēlīga-

papildus attārpošanas reizes pret
pieaugušajām fasciolām no novembra
līdz jūnijam

intervāli atkarīgi no zāļu aktivitātes un
iedarbības ilguma pret kāpuru stadijām

Aknu fasciolozes kontrole jāizstrādā kopā ar veterinārārstu, ievērojot efektīvākos attārpošanas laikus, saskaņojot gaļas ierobežojumu un realizācijas laikus.

Enzotiskais aborts jeb hlamidioze

Klīniskās pazīmes:

Abortējas aita 2-3 nedēļas pirms

laika, jēri nedzīvi

Dzimušie jēri ir vārgi

Izmainīta plcenta

Riska faktori

Tīrs ganāmpulks inficējas no klīniski veselām, bet inficētām ievestām aitām.

Tā kā aitas neizrāda nekādus simptomus pirms aborta, tad nav iespējams atpazīt inficētās aitas.

Aitas, kas abortējušas, spēj atnesties atkal, bet dažas var palikt par infekciju nēsātājām, un apdraudēt atlikušo ganāmpulku.

Saimnkiem svarīgi šo atcerēties, kad sastāda kontroles plānu.

Kontrole

Kopā ar veterinārārstu izslēdziet citus aborta cēloņus.

Atzīmējiet un izolējiet visas abortējušās aitu mātes.

Savāciet un iznīciniet visus abortētos augļus, kritušos jērus, placentas un netīros pakaišus.

- Iztīriet un izdezinficējiet aitu boksus pēc katras aitas
- Pārrunājiet ar savu veterinārārstu par iespējām lietot antibiotikas, lai samazinātu zaudējumus un infekcijas izplatīšanos.

Profilakse

- Iepērciet gan aitas, gan teļus tikai no zināmiem, augstproduktīviem veseliem ganāmpulkiem.
- No nezināmiem ganāmpulkiem iepirkt tikai vakcinētus dzīvniekus.

Ganāmpulka akreditācijas sistēma ES.

ZOONOZE

- Inficēts ganāmpulks ir drauds grūtniecēm, jo aitu hlamīdijas var inficēt sievietes placentu, izraisot abortu vai priekšlaicīgas dzemdības.
- Grūtniecēm nav ieteicams strādāt ar aitām īpaši atnešanās sezonas laikā. Tāpat grūtniecēm būtu jāizvairās no saskares ar vājiem jēriem un iespējami kontaminētiem darba apģērbiem.

Paldies par uzmanību !

